

ادامه از صفحه اول

«شمس‌اردگانی» وزیرردی دولت‌ها

آنچنان سرحال و قبراق و منظم حرف می‌زند که جز آنجا که از تجربیات سال‌های دورش می‌گوید، سوسالش به چشم نمی‌آید. بایه‌بای جوان‌ترها وقت و انرژی می‌گذارد و این هم از خصوصیات اردگانی او سرچشمه می‌گیرد! هنوز هم ایده‌های قابل اجرای نابی دارد که مطابق تغییرات دنیا به‌روزشان می‌کند. این روزها پای حرف‌هایش که می‌نشیني، با وجود طبع گرم و خوش‌ذوقی‌اش در انتخاب جملات و با وجود همجنسان امپدواربودنش به آینده، عجیب تلخ می‌شوی، آنجا که از فرصت‌هایی می‌گوید که نابود حستی در دعواهای بیپوده سیاسی و جناحی نبوده‌اند یا با نظرات غیرکارشناسی به تهدید تبدیل شده‌اند. اقتصاددانی با سوابق دیپلماتیک یا دیپلماتی اقتصاددان، چندان تفاوتی نمی‌کند؛ تجربه‌های علی شمس‌اردگانی در اقتصاد و دیپلماسی را نمی‌توان و نباید نادیده گرفت؛ تجربه‌هایی که شاید برای امروزمان به کار آیند و روز تولدش، بهانه‌ای برای یادآوری آنهاست. تجربه‌هایش شانهای است که باید قبل از کچل‌شدنمان به دستان برسد!

یک عمر دوستی با «شمس»

... در آنجا از ورود امام جلوگیری کردند که به پاریس رفتند. اما علی با ایشان در ارتباط بود تا پس از پیروزی انقلاب او به وزارت خارجه آمد و سفیر در کویت شد و در ماجرای گروگان‌گیری، سفیر سازمان ملل شد. مدتی بعد به کار من در وزارت امور خارجه پایان داده شدم و در بخش خصوصی به خدمات مدیریت و تا حدودی کارآفرینی مشغول شدم. علی هم پس از مدتی معاون وزارت معادن و فلزات شد و منطقه آزاد قشم را بنیان‌گذاری کرد که چون داشت مکان موقف و آبادی می‌شد، موجب کناره‌گیری و رهایی او از خدمات دولتی و اشتغالش به کار خصوصی شد. در این مرحله بود که در جایگاه دبیرکلِ اتاق بازرگانی روزهی به سن تلفن کرد که می‌خواهیم با استفاده از مدل شرکت بزرگ ماروبینی ژاپنی، شرکتی با سهامداری شرکت‌های تولیدی ایرانی بسازیم که بتواند به طور مشترک نمایندگی تجارت خارجی آنها را که از عهده تک‌تکشان برنمی‌آید انجام دهد. به نظرم ایده خوبی بود و پذیرفتم. شرکت را با ۲۵۰ سرمایه‌گذار تشکیل دادیم و او رئیس هیئت‌مدیره شد و من مدیر اجرایی شدم. آغاز بدی نداشتیم، اما به‌زودی برخی تشنجات سیاسی داخلی موجب تشدید تحریم‌های ایران شد و آن برنامه ماروبینی عملي نشد، اما در عوض توانستیم طرح تولیدی جالبی در ساحل خلیج فارس و مقابل شبه‌جزیره قطر با زمین کافی پیشنهاد و اجرایی کنیم که با جلب سرمایه‌گذاران موجب احداث کارخانه سیمانی در کنکان شد که پشتن به کوه‌های اهکی زاگرس و مقابله‌ش به سوی بندرگاهی مجهز به نوار نقاله و تخلیه سیمان و کالینر به کشتی‌هاست. به این ترتیب ساخت بزرگ‌ترین واحد تولید سیمان صادراتی کشور در میانه معدن و بندر ساخته شد که اکنون آن کارخانه در غیاب بنیان‌گذارانش رکورددار صادرات سیمان کشور است. برای مکان‌یابی بندر، در محدوده‌ای که قبلا ارزش معدنی آن را شناسایی کرده بودیم، سوار بر یک قایق شیدم. علی به درستی می‌گفت هرجا کوه به دریا نزدیک باشد شیب دریا به سمت گودی تندتر و برای بندر مناسب‌تر است. به یک متر آن را گره زده و علامت‌گذاری کرده بود. خودش سنگ را به دریا می‌انداخت و سرانجام محلی را در فاصله کمتر از ۱۰۰متری ساحل عمق دریا به شش متر می‌رسید مناسب تشخیص داد که هم‌اکنون تبدیل به اسکله و بارانداز و نوار نقاله بندرگاه ساروج شده و معدن، کارخانه و بندر متصل به یکدیگر مشغول کارند. ریسک‌پذیری او زیاد و گاهی نگران‌کننده است. همه کارها نمی‌شود موفق باشد. کارخانه کامیون‌سازی اردکان پس از موتناژ و فروش بیش از هزار کامیون سنگین با رقابت کامیون‌های چینی با قیمت فروش ارزان‌تر از قیمت کامیون‌ها و تراکمیکسگرهای بریتیش‌موتور کمپانی تمام می‌شد، گرچه تصادفات مرگ‌باری دیده آوردند. از برنامه‌های باقی‌مانده او می‌توانم از طرح بزرگ GTL یعنی تبدیل گاز به مایع، به عبارت دیگر تبدیل گاز متان به بنزین و گازوئیل نام ببرم. بررسی این طرح را زمانی شرکت ششل در ایران آغاز کرد که با برخورد به تحریم‌های احمدی‌نژادی به قطر منتقل شد و آن کشور را از بزرگ‌ترین فروشنده گاز به یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان بنزین و گازوئیل محصول تکنولوژژی GTL تبدیل کرد. با امضای برجام امید اجرای این طرح بار دیگر در دلش جان گرفت. در فارس برنامه‌های مقدماتی را هم با صرف هزینه آماده کرد که با تخریب برجام و بازگشت توتال و ایرباس، برنامه GTL ایرانی نیز بار دیگر متوقف ماند.نمی‌توانم خاطره‌ای برجای‌ماندنی و ارزنده این دوران همکاری خودم با علی شمس‌اردگانی را ناگفته بگذارم که به خصلت درختکاری بزدی او برمی‌گردد. به همت او ما در همان اراضی کنکان حدود ۱۰ هزار درخت از انواع بومی و اقلایهای گوناگون و نوع چتری آفریقای که زمانی انگلیسی‌ها به آبادان آوردند و سه هزار درخت زیتون کاشتیم. این درخت‌ها در فواصل مربعی ۱۰متری دو سال بعد با اکثریت حامل منبع آب آبیاری می‌شدن و اکنون سدل از ۱۵ سال تنومند و پرسیاه شده‌اند و سال‌هاست که دیگر نیازی به آبیاری ندارند و از نم و رطوبت دریا و زاله صبحگاهی استفاده می‌کنند.

ادامه در صفحه ۴

شرق: حذف یک گزارش از روی سایت شوروی نکهبان، آن‌هم درست وقتی که قرار بود آدم‌های زیادی سیراغ آن بروند؛ این شروع اتفاقی بود که به برگشتن گزارش تفصیلی دهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری به سایت ختم شد. بعد از اینکه متن دفاعیات محمودرضا خاتمی در دادگاهی که او را به دو سال حبس محکوم کرد، منتشر شد، بحث‌های زیادی درباره آن درگرفت. بر اساس آنچه خاتمی در دادگاه گفته حدود هشت میلیون رای در

انتخابات سال ۸۸ به صندوق‌ها اضافه شده است. در دفاعیات او که «گزارش به جمهور» نام دارد، ارجاعاتی به گزارش شوروی نکهبان درباره دهمین انتخابات ریاست‌جمهوری شده است. اما مسئله از جایی آغاز شد که بازنشر بخش‌هایی از این دفاعیات در فضای مجازی با حذف این گزارش از سایت شوروی نکهبان هم‌زمان شد. حذف این گزارش نیز به فاصله اندکی با واکنش کاربران مواجه شد. اما شورای نکهبان بعد از گسترده‌شدن انتقادات اطلاعاتی

صادر کرد و خبر حذف گزارش را «جعلی» دانست. در اینس اطلاعاتیه گفته شد که گزارش حذف نشده بلکه به سایت جدید منتقل شده است. به گزارش «ایسنا» در اطلاعاتیه اداره کل روابط عمومی شورای نکهبان آمده است: «به دنبال طراحی نسخه جدید پایگاه اطلاع‌رسانی شورای نکهبان و انتقال کامل اخبار از نسخه قبلی و راه‌اندازی آزمایشی نسخه جدید از روز یکشنبه ۱۵ تیرماه ۱۳۹۸، اخباری که به آدرس‌های قبلی در موتورهای جست‌وجو نمایه‌سازی

برگ دیگری از حوادث ۱۸ تیر ۷۸

آیا خاتمی از فرهاد نظری دلجویی کرد؟

رهبری هم در سخنرانی‌ای که بعد از این ماجرا داشتند، نسبت به این بخش از اتفاق ابراز تأسف کرده و ناراحت شدند و برای دانشجویان مظلومی که در حال درس خواندن بودند، ولی به آنها حمله شده بود اشک ریختند. ابطیحی در پایان گفت: «به آقای نظری که سوابق بسیار خوبی دارد و شخصا هم با او مراوده و دوستی داشتم توصیه می‌کنم که در بازی افرادی که این روزها می‌خواهند بار دیگر از وجود ایشان برای پیشبرد اهداف خود بهره ببرند قرار نگیرد.

باید گفته‌های نظری را با گزارش شورای عالی امنیت تطبیق داد

در همین رابطه، غلامرضا ظریفیان، معاون وزیر فرهنگ و آموزش عالی در سال ۷۸، گفت: «هیچ‌کس نمی‌تواند از زاویه خود به ماجرای کوی دانشگاه بپردازد و گزارش شورای عالی امنیت سندی ملی است که جناحی هم نیست». ظریفیان درباره این موضوع اظهار کرد: «گزارشی که شورای عالی امنیت در دو صفحه از وقایع ۱۸تیر۷۸ ارائه کرد، یکپدیده‌ای از اتفاقاتی بود که آن زمان افتاد. سردار نظری در شورای عالی امنیت ملی که مسئول دولتی و سایر دستگاه‌ها حضور داشتند، گزارش خود را ارائه کرد و نهایتا سندی رسمی که جناحی هم نبوده از وقایع ۱۸تیر منتشر شد. اگر بخواهیم صحبت‌های سه‌شنبه‌شب سردار نظری را راستی‌آزمایی کنیم باید آن را با این سند تطبیق دهیم». او افزود: «چارچوب‌های سند شورای عالی امنیت ملی مشخص است. آن سند به‌خوبی بازگو کرده که چه کسانی در ماجرای ۱۸تیر نقش مؤثری داشتند یا اینکه چه خدوسری‌هایی صورت گرفته است. به نظر می‌رسد می‌توان گفته‌های سه‌شنبه‌شب سردار نظری را در محتویات آن سند تطبیق داد.»

گزارش شورای عالی امنیت جناحی نیست

معاون دانشجویی وزیر فرهنگ و آموزش عالی در آن مقطع ادامه داد: «هیچ‌کس نمی‌تواند از زاویه خود به ماجرای کوی دانشگاه بپردازد و گزارش شورای عالی امنیت ملی سندی ملی است که جناحی هم نیست. هرگزند دانشجویان و بخشی از دولت معتقد بودند این سند

رفت‌وبرگشت یک گزارش به سایت شورای نگهبان

اطلاعیه شورای نگهبان درباره گزارش انتخابات ۸۸: گزارش در دسترس مخاطبان است

(indexing) شده و یا در سایت‌ها به آنها لینک شده، ممکن است با مراجعه کاربران به آن خبر با پیغام خطا مواجه شده و به نسخه جدید هدایت شود که در این صورت کاربر می‌تواند با جست‌وجوی عنوان خبر در سایت جدید به خبر موردنظر دسترسی پیدا کند». در پایان اطلاعیه شورای نگهبان هم گفته شد که «لازم به ذکر است خبر «گزارش تفصیلی شوروی نکهبان پیرامون دهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری» نیز با کد (۱۳۲۲) در دسترس مخاطبان قرار دارد.»

گرچه سند خوبی است ولی کف ماجرا را تعریف کرده و ظلم و ستمی که به دانشجویان و دانشگاه رفته، بیش از آن بوده است». او بیان کرد: «همین‌طور که آقای خاتمی بیان کرد که هر ۹ روز یک بحران برایش ایجاد کردند، آن طرف هم مدعی است که ماجرای کوی دانشگاه سازماندهی‌شده‌بود؛ حتی شورای عالی امنیت ملی نیز نتوانست به‌طور قطعی روشن کند که این قضیه سازمان‌یافته بوده یا اینکه ناشی از یک خطای سازمانی بوده است. اما طبیعتا دولت مستقتر برای خود بحران ایجاد نمی‌کند؛ بلکه برایش بحران ایجاد می‌کنند. باید پرسید که بحران خودتراشیده چه حاصلی می‌تواند برای یک دولت داشته باشد، جز آشفتگی بیشتر؟».

نظری دانشگاه را با کانون ضدانقلاب اشتباه گرفته بود

ظریفیان گفت: «منطقی به نظر نمی‌رسد دولتی که خود پس از انتخابات ۷۶ دربی بسط فعالیت‌های علمی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی و صنفی در جامعه به‌ویژه در دانشگاه‌ها بوده، به نحوی که هزاران تشکل دانشجویی تنها در بازه ۷۶ تا ۷۸ از همه طیف‌ها فعالیت می‌کردند، بخواهد چنین بحرانی برای خود درست کند. می‌توان پرسید چرا باید دولتی که خود دنبال ایجاد فضای تعامل و گفت‌وگو است، آن فضای مدنی و روبه رشد را برهم بزند؟ به‌هرحال قطعا سند شورای عالی امنیت ملی حرف‌های آقای نظری را تأیید نمی‌کند و به‌نظر می‌رسد که ایشان فرافکتی می‌گفتند». او گفت: «آقای نظری دانشگاه را با کانون ضدانقلاب اشتباه گرفته بود. طرز رفتار و نحوه مدیریتی که در آن حادثه شد، اشتباه بود. زیرا قبل از آن هم اتفاقاتی از این دست می‌افتاد و دانشجویان به بیرون خوابگاه می‌آمدند. ولی پلیس با منات و هوشیاری دانشجویان را همراهی می‌کرد و آنها را به خوابگاه‌های‌شان می‌فرستاد. در سال۸۱ نیز با اینکه می‌توانست حادثه‌ای بزرگ‌تر از سال ۷۸ اتفاق بیفتد، ولی چون کسانی که بر مصدر نیروی انتظامی بودند با درایت بودند، برخوردی مناسب انجام دادند و مانع گسترش بحران شدند؛ بنابراین به دلیل درایتی که فرمانده جاثقانه آن زمان، یعنی سردار طرابی از خود نشان داد، بسیاری از حوادث به بحران منجر نشد».

ظریفیان در پایان گفت: «سردار نظری بهتر است به نحوه رفتار و شیوه عمل خود نگاه کند؛ چراکه آنچه در عمل ایشان اتفاق افتاد خود عاملی مهم برای رخ‌دادن ماجرای تلخ کوی دانشگاه بود. درنهایت این خود دانشگاه و دانشجویان بودند که با هوشمندی توانستند آن حادثه تلخ را مهار کرده و نگذاشتند از آنچه روی داده بود، سوااستفاده‌های اِبزای شود».

توجه انگلیس درباره توقیف کشتی دریایی بچه‌گانه و مضحکانه است. وی افزود: خب، انگلیسی‌ها می‌توانند رسماً اعلام کنند که نوکر آمریکایی‌ها هستند و از طرف آمریکا اقدام می‌کنند! البته آمریکا نیز با توهینی که به سفیر انگلیس و نخست‌وزیر این کشور کرده، این محبت انگلیسی‌ها را به خوبی پاسخ داده است! آقای بولتون گفت بزرگ‌ترین هدیه چهارم جولای، روز استقلال آمریکا، در دولت انگلیس با ضبط این کشتی به ما داد و آقای ترامپ نگذاشت کمترین فرصتی از زمان ارسال این هدیه سپری شود و به سفیر و نخست‌وزیر انگلیس توهین کرد. **به‌قول ما ایرانی‌ها، نوش جان انگلیسی‌ها!** از سوی دیگر ما از واشنگتن اخبار دیگری می‌رسد. پنتاگون روز پنجشنبه اعلام کرد که در حال رایش برای تشکیل ائتلافی است تا برای تمامی کشتی‌هایی که از خلیج‌فارس عبور می‌کنند، حمایت نظامی تأمین کند. دفتر «ترزا می»، نخست‌وزیر انگلیس، نیز روز جمعه اعلام کرد که لندن در حال رالیزی با آمریکا برای ایجاد ائتلاف نظامی در خلیج‌فارس است.

بازداشت خدمه

درحالی‌که ایران خواستار پایان فوری ماجرای ضبط گرسا است، مقامات جبل‌الطارق گفته‌اند که چهار نفر از خدمه این کشتی را بازداشت کرده‌اند. به گزارش بی‌بی‌سی، پلیس سلطنتی جبل‌الطارق روز پنجشنبه اعلام کرد که کاپیتان و افسر ارشد نفت‌کش متعلق به ایران را به اتهام نقض تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه سوریه، بازداشت کرده است. پلیس این منطقه با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که این نفت‌کش را بازرسی و بخشی از مدارک را توقیف کرده است. بر اساس بیانیه پلیس جبل‌الطارق، هر دو این افراد تفهیم اتهام شده‌اند و از آنها خواسته شده‌تا برای روند قضائی وکلای خود را معرفی کنند. همچنین عصر دیروز خبر بازداشت دو نفر دیگر نیز توسط مقامات جبل‌الطارق اعلام شد. پلیس جبل‌الطارق در بیانیه‌ای گفته: «تمامی چهار بازداشتی ملیت هندی دارند و کمک‌های کامل قانونی دریافت کرده‌اند». اخبار و اقدامات متناقض از سوی بریتانیا در قبال ایران، در رویکردی مشابه رویکرد آمریکا پیگیری می‌شود. آنچه مشخص است این است که رابطه کم‌فراز و پر تنش‌ب بریتانیا و ایران، بار دیگر روزهای تیره‌وتار را طی می‌کند.

کوتاه دیپلماسی

توقیق در تحریم ظریف

● جواد ظریف قرار است هفته آینده در نشستی در سطح وزیران در سازمان ملل شرکت کند؛ اگرچه هنوز معلوم نیست این سفر انجام شود یا نه. درحالی‌که چند هفته پیش وزیر خارنه‌داری آمریکا از احتمال تحریم ظریف سخن گفته بود، او روز پنجشنبه در پاسخ به سؤال خبرنگاران درباره سفر به نیویورک گفت: «هنوز ویزا ندارم». در همین حال، رویترز نوشت: «آمریکا فعلا ظریف را تحریم نمی‌کند». به گزارش ایسنا، به نقل از رویترز، دو منبع مطلع روز پنجشنبه گفته‌اند آمریکا تصمیم گرفته است فعلا محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران را تحریم نکند و این می‌تواند نشانه‌ای باشد که واشنگتن ممکن است دری برای دیپلماسی گشوده باشد. یک منبع مطلع به شرط فاش‌نشدن نامش گفت: آدم‌های معتدل غالب شدند. ما دیدیم که [این اقدام] لزوما کارآمد نیست». او افزود: مایک پمپئو، وزیر امور خارجه آمریکا، «درحال حاضر» با تحریم ظریف مخالفت کرده است. قرار است ظریف هفته آینده در نشستی در سطح وزیران در سازمان ملل شرکت کند که این نشست درباره اهداف توسعه بلندمدت و معطوف بر مسائلی ازجمله درگیری، قحطی، برابری جنسیتی و تغییرات آب‌وهوایی تا سال ۲۰۳۰ خواهد بود. آمریکا با همین منظور ملزم خواهد بود به ظریف ویزا بدهد و این نشانه دیگری است که واشگتن فعلا تحریم‌ها را به توقیق می‌اندازد. ظریف درباره سفر خود به سازمان ملل و آمریکای جنوبی خاطرنشان کرد: سفر به سازمان ملل برای شرکت در اجلاس شورای اقتصادی– اجتماعی است که در کنار آن با مجامع فکری و رسانه‌ها نیز برنامه خواهیم داشت و بعد به کاراکاس برای شرکت در اجلاس عدم‌تعهد خواهیم رفت که دیدار دوجانبه آنجا خواهم داشت و به دو کشور دیگر آمریکای لاتین هم سفر می‌کنم.

هلگا اشمید: ۷ کشور غیراروپایی

نیز به اینستکس می‌پیوندند

● ایسنا: معاون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا اعلام کرد کشورهایی غیراروپایی حاضرند به سازوکار ویژه اروپا با ایران موسوم به اینستکس بپیوندند یا از این سازوکار استفاده کنند. به گزارش آسوشیتدپرس، هلگا اشمید، معاون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، روز پنجشنبه اعلام کرد به‌جز ۱۰ کشور عضو اتحادیه اروپا که تاکنون بر استفاده از اینستکس اعلام آمادگی کرده‌اند، هفت کشور غیراروپایی نیز حاضرند به اینستکس ملحق شوند یا از این سازوکار استفاده کنند. او همچنین افزود بنا بر مذاکراتی که هفته پیش داشته است، می‌تواند به‌صراحت اعلام کند این هفت کشور غیراروپایی نیز به اینستکس ملحق خواهند شد.

روایت سخنگو از نامه‌های ظریف به موگرینی

● ایرنا: «سیدعباس موسوی» درباره نامه ظریف به موگرینی گفت: ظریف از زمانی که برجام نهایی و اجرایی شد، نامه‌نگاری‌هایی را با مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا آغاز کرد؛ زیرا آمریکا حتی در دولت قبل و در همان اوایل نیز بدعهدی‌هایی داشت. اولین نامه آقای ظریف به خاتم موگرینی به‌عنوان مسئول هماهنگ‌کننده برجام، در سال ۲۰۱۶ نوشته شد و تاکنون حدود ۱۹، ۱۸ نامه به مناسبت‌های مختلف نوشته شده است. او با بیان اینکه در هرکدام از این نامه‌ها، موارد نقض برجام و همچنین اشکالات و موانع اجرای آن تشریح شده است، اظهار کرد: از این نامه‌ها جز اخبار آن، چیزی منتشر نشده است؛ اما احتمال دارد دکتر طرزی بعدها آنها را در قالب کتاب منتشر کنند. اگر این کار صورت بگیرد، افکار عمومی می‌بند ایشان چگونه سراسرند. در تابستان، کارشناسان دیپلمات‌هایی ارشد بعد از پایان مأموریت جابه‌جا می‌شوند. حدود ۲۰، ۲۰ نفر از سفرا ی ما تا پایان تابستان تعیین‌تکلیف می‌شوند. نامزدهای جایگزینی معرفی شده‌اند، روند‌های اداری در حال انجام است و پس از نهایی‌شدن، اطلاع‌رسانی خواهیم کرد. او اضافه کرد: در بین سفرا ی معرفی‌شده، از میان بانوان نیز چند نفر برتر تصدی مسئولیت سفارت پیشنهاد شده‌اند.

ایران با وجود تحریم‌ها پای میز مذاکره نمی‌آید

● ایسنا: وزیر امور خارجه قطر وضعیت به‌وجودآمده میان ایران و آمریکا را بن‌بست توصیف کرد و گفت تهران با وجود تحریم‌ها پای میز مذاکره با واشنگتن نمی‌آید. محمد بن عبدالرحمان آل‌ثانی، وزیر امور خارجه قطر، در گفت‌وگو با روزنامه واشنگتن‌پست درباره سفر اخیر امیر قطر به واشنگتن گفت در دیدارش با رئیس‌جمهور آمریکا دیگر پیشنهاد میان‌جیگری میان تهران و واشنگتن را مطرح نکرده است؛ زیرا کاخ سفید نشان داده است باور دارد تحریم‌های سخت‌تر، ایران را وادار به مذاکره می‌کند.